

ILMASTONMUUTOS JA KONFLIKTIT

KONFLIKTIT MAAILMALLA

Ilmastonmuutoksen ja konfliktien suhteesta tarvitaan lisää monialaista tutkimustietoa. Nykytiedon valossa voidaan kuitenkin sanoa, että ilmastonmuutos voi lisätä konfliktiriskiä tilanteessa, jossa on muitakin siihen altistavia tekijöitä. Ilmastonmuutos voi myös kiihdyttää ja monimutkaistaa olemassa olevaa konfliktia tehden siitä vaikeamman ratkaista. Ilmastonmuutos vaikuttaa konflikteihin eri tavoin erilaisilla alueilla ja erilaisissa yhteisöissä.

MISTÄ HARJOITUKSESSA ON KYSE

- Kesto: 30-45 minuuttia riippuen siitä, millaiset esitykset pienryhmät tekevät
- Tarvittavat välineet: Tietokone ja internet-yhteys videon suoratoistoon ja verkossa tehtävään tutkimustyöhön
- Selvitetään tietyn alueen konfliktia ja ilmastonmuutoksen suhdetta siihen. Jaetaan pienryhmien tiedonhaku koko ryhmän kesken ja vertaillaan tuloksia.

HARJOITUKSEN TAVOITTEET

Tässä harjoituksessa tehdään pienryhmissä tiedonhakua liittyen yhteen alueeseen, konfliktiin siellä ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin alueella. Jakamalla selvitystyö eri pienryhmille saadaan monipuolisempi kuva siitä, millainen suhde ilmastonmuutoksella ja konflikteilla voi olla toisiinsa.

HARJOITUKSEN KULKU:

Tutkittavat kohteet:

- Somalia
- Jemen
- Tšadjärven alue
- Syyria ja Irak

Ja oppilaat neljään ryhmään, osoita jokaiselle ryhmälle kohde ja anna sitten heille seuraavat ohjeet:

Tutustukaa kohteeseenne internetin avulla ja selvittäkää millainen yhteys ilmastonmuutoksella on alueella vallitsevaan konfliktiin. Tuottakaa muulle ryhmälle esitys aiheesta, jossa vastaatte seuraaviin kysymyksiin:

- Millaiset tekijät ovat vaikuttaneet konfliktin syntyyn?

- Millainen vaikutus ilmastonmuutoksella on ollut alueeseen ja sen asukkaisiin? Miten se on vaikuttanut konfliktiin?
- Pyrkikää myös ottamaan selvää, miten alueen konfliktinratkaisussa ja rauhanvälityksessä on otettu huomioon ilmastonmuutos.
- Millaista ilmastoaktivismia, entä millaisia ilmastotoimia paikallistasolta on mahdollisesti tehty?
- Tarkastakaa, mikä on maan hiilijalanjälki per capita, eli paljonko ovat hiilidioksidipäästöt per asukas.

Tarkentavia näkökulmia ohjeisiin:

- Riippuen siitä, paljonko aikaa on käytettävissä, voit valita, pyydätkö oppilaita vain merkitsemään itselleen tiedot ylös ranskalaisin viivoin suullista esittämistä varten, vai tuleeko ryhmien tehdä esim. lyhyet diaesitykset.
- Kolme ensimmäistä kysymystä ovat olennaisimpia. Jos ryhmät ovat kovin eritahtisia, voi ohjetta kysymysten kohdalta soveltaa.
- Jos koet tarpeelliseksi, voit antaa tarkemmat ohjeet ryhmän tiedonhakuun seuraavasti: Tehkää hakukoneessa haku esimerkiksi sanoilla: “alueen nimi” konflikti ilmastonmuutos. Katsokaa hakutulosten listaa yhdessä ja päättäkää sitten, mihin artikkeliin kukin ryhmässä tutustuu päällekkäisen työn välttämiseksi. Lopuksi kootkaa yhdessä vastaukset annettuihin kysymyksiin.

Lopuksi ryhmät esittelevät selvityksensä toisilleen. Keskustellaan yhdessä:

- Ilmastonmuutoksen ja konfliktien välinen suhde: Millaisia yhteisiä piirteitä ryhmien selvittämissä tiedoissa oli, entä millaisia eroja?
- Millaisia lisäkysymyksiä teillä heräsi oppimanne myötä?

Vinkki: Kehykseksi tehtävälle voitte tehdä tämän paketin **Myytinmurtajaiset** -harjoituksen tässä yhteydessä jakamalla sen kahteen osaan: keskustelkaa ensin kaikista tai valikoiduista väittämistä lyhyesti tunnin aluksi, ja palatkaa tarkastamaan “oikeat vastaukset” ryhmätyöt tehtyänne ja niistä keskusteltuanne. (Kesto yhteensä n. 15 min)

Vinkki eriyttämiseen: Lisätehtävänä esimerkiksi nopeille oppilaille voi tähän harjoitukseen liittyen antaa vielä seuraavan tiedonhakutehtävän:

- Millaista tutkittua tietoa löydät netistä ilmastonmuutoksen ja konfliktien yhteyteen liittyen? Esim. tieteellisiä artikkeleita tai uutisartikkeleita, joissa raportoidaan aiheesta tehdyistä tieteellisistä tutkimuksista.
- Millainen käsitys ilmastonmuutoksen ja konfliktien yhteydestä näiden pohjalta muodostuu? Tukeeko oman työskentelyenne tulos tätä käsitystä?

LINKKEJÄ JA LISÄLUKEMISTA:

Ilmastonmuutos ei synnytä konflikteja – ainakaan yksinään (The Ulkopolitist, 28.5.2018)
<https://www.ulkopolitist.fi/2018/05/28/ilmastonmuutos-ei-synnyta-konflikteja-ainakaan-yksinaan/>

Ilmastonmuutos voi pahentaa konflikteja – tulevaisuudessa uhkana sota vedestä(CMI, 12.12.2018) <http://cmi.fi/fi/2018/12/12/ilmastonmuutos-voi-pahentaa-konflikteja-tulevaisuudessa-uhkana-sota-vedesta/>

Al Goren haastattelu (CMI, 14.11.2018)
<http://cmi.fi/fi/2018/11/14/al-gore-cmin-kaltaiset-konfliktinratkaisujarjestot-voivat-naytella-tarkeaa-roolia-ilmastokriisin-ratkaisemisessa/>

Emma Hakala: Ilmastoturvallisuus - voimapolitiikkaa vai globaalia oikeudenmukaisuutta?
<https://www.widersecurity.fi/artikkelit/artikkeli-72019-wisewords>

Uutta tutkimustietoa paljon spekuloidusta aiheesta: Ilmastonmuutos todella aiheuttaa konflikteja ja pakottaa ihmisiä muuttamaan (Tekniikka & Talous, 23.1.2019)
<https://www.tekniikkatalous.fi/uutiset/uutta-tutkimustietoa-paljon-spekuloidusta-aiheesta-ilmastonmuutos-todella-aiheuttaa-konflikteja-ja-pakottaa-ihmisia-muuttamaan/b18d8573-9453-3577-aa11-4b5b3e28bcf6>

Ilmasto ajaa liikkeelle (Suomen Luonnonsuojeluliitto, 30.11.2017)
<https://www.sll.fi/2017/11/30/ilmasto-ajaa-liikkeelle/>

Ilmastonmuutos, konfliktit ja pakolaisuus Pekka Haavisto (IlmastoNyt, 11.9.2016)
<https://www.youtube.com/watch?v=PogpMWjSXuo>